

Innst. S. nr. 159

(2001-2002)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om midler til opprettelse av 30 nye prestestillinger

St.prp. nr. 44 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Departementet mener det er behov for bevilgningsforslag utenom den ordinære budsjettprosessen som følge av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2002.

Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Tillegg nr. 4, midler til å opprette 30 nye prestestillinger utover de 5 som allerede var foreslått. Begrunnelsen var i første rekke den nye særavtalen om menighetsprestens fridager som trådte i kraft 1. april 2001. Bevilgningsforslaget ble ikke vedtatt. Komitéflertallet uttalte at midlene til de nye stillingene skulle skaffes til veie ved avkastningen fra Opplysningsvesenets fond, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002).

Departementet mener fondets aktuelle finansielle situasjon ikke gir rom for å pålegge fondet å bære utgiftene til 30 nye prestestillinger, i tillegg til de finansieringsoppgavene fondet allerede har. Departementet foreslår derfor en tilleggsbevilgning på 8,2 mill. kroner for 2002 til å opprette 30 nye prestestillinger fra 1. juni 2002.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Høyre, Ine Marie Eriksen, Jan Olav Olsen, Åshild Karlstad Rundhaug og Søren Fredrik Voie, fra Arbeiderpartiet, Vidar Bjørnstad, Eva M. Nielsen og Karita Bekkemellem, fra Fremskrittspartiet, Ursula Evje og Arne Sortevik, fra Sosialistisk Venstreparti, Lena Jensen og lederen Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Arne Lyngstad og Inger Møll, fra Senterpartiet, Rune J. Skjælaaen, fra Venstre, Trine Skei Grande, og representanten Jan Simonsen, registrerer at departementet foreslår å finansiere prestestillingene over det ordinære budsjettet framfor å benytte avkastningen fra Opplysningsvesenets fond. Komiteen understreker

behovet for å opprette nye stillinger for å sikre at prestenes fritids- og ferieavvikling kan gjennomføres i henhold til den nye særavtalen for menighetsprester som er trådt i kraft.

I tråd med Stortingets vedtak, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002), fastholder komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, samt representanten Simonsen, at det skal opprettes 10 nye diakonstillinger for å styrke Kirkens diakonale profil.

Flertallet foreslår derfor følgende:

"Stortinget ber Regjeringen opprette 10 diakonstillinger som for inneværende år finansieres gjennom Opplysningsvesenets fond."

Flertallet viser til flertallsvedtak i budsjettet fra partiene Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vedrørende kap. 341 Presteskaptet. I merknadene blir Regjeringen bedt om å finne inndekning for 30 nye prestestillinger med inntekter fra Opplysningsvesenets fond, og at dette gjøres i Revidert nasjonalbudsjett. Flertallet pekte på at av de nye stillingene skal 10 være diakonstillinger finansiert delvis av staten og delvis av kommunene.

Flertallet viser til at opplegg for budsjettutarbeidelse i månedene før årsskiftet er underlagt strenge rammebegrensninger som imidlertid ikke gjelder etter årsskiftet.

Flertallet viser til at forslag til budsjettmessig inndekning vil bli gjort i Revidert nasjonalbudsjett og forutsettes gjort med "friske" midler, slik at vedtatt budsjetttramme faktisk økes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Stortinget under budsjettbehandlingen i desember 2001 avviste Regjeringens forslag om ytterligere 30 nye prestestillinger slik det framkom i St.prp. nr. 1. Tillegg nr.

4 (2001-2002), men ønsket disse finansiert gjennom Opplysningsvesenets fond. Regjeringens forslag til nye stillinger var i første rekke begrunnet i ny særavtale om menighetsprestens fridager.

Disse medlemmer deler departementets vurdering av at fritidsavtalen for prestene er en viktig og god avtale, og at avtalen gjør at det er behov for midler til flere pretestillinger for å opprettholde betjeningen.

Disse medlemmer viser til at de foreløpige regnskapstall for Opplysningsvesenets fond for 2001 viser at fondet har hatt realiserte tap på 32,4 mill. kroner ved salg av verdipapirer, og at både markedsverdien og den bokførte verdien av finanskapitalen har hatt en negativ utvikling i 2001. Disse medlemmer er enig i departementets vurdering av at fondets aktuelle finansielle situasjon ikke gir rom for å pålegge fondet å bære utgiftene til 30 nye pretestillinger i tillegg til de finansieringsoppgaver fondet allerede har.

Disse medlemmer finner ikke å kunne gå inn for å opprette 10 diakonstillinger som for inneværende år skal finansieres gjennom Opplysningsvesenets fond. Det vises til brev fra Kultur- og kirkedepartementet datert 19. april 2002 der det opplyses at merutgiftene for fondet i 2001 har blitt dekket av fondets frie egenkapital (bufferfond og disposisjonsfond), slik at fondets frie egenkapital som var på 70 mill. kroner ved inngangen til 2001, nå er redusert til 2,6 mill. kroner. Disse medlemmer ser viktigheten av at det opprettes nye diakonstillinger og ber Regjeringen komme tilbake til dette ved første passende anledning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Simonsen viser til at flertallets budsjettvedtak på dette punkt utsatte forslag fra Regjeringen i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002). Forslaget i denne saken er derfor en "omkamp" etter vel 2 måneder.

Disse medlemmer har derfor merket seg at trange budsjetttrammer i desember kan utvides etter årsskiftet, og vil legge denne fremgangsmåten til grunn også i andre saker der oppjusteringer og/eller tillegg etter disse medlemmers vurdering er nødvendig.

Disse medlemmer vil foreslå slike justeringer gjennom egen finansfraksjon, og varsler at det bl.a. kan gjelde midler til lærlingtilskudd og midler til landslinjer.

Disse medlemmer legger til grunn at den samlede revisjonen av statsbudsjettet omfatter slik oppjustering og tillegg.

Disse medlemmer peker videre på at forslag om midler til nye pretestillinger i første rekke er begrunnet med ny særavtale om menighetsprestens fridager som trådte i kraft 1. april 2001. Dette forholdet gjelder altså en arbeidsavtale utarbeidet på sentralt nivå der staten er en viktig part, og bør etter disse medlemmers mening søkes behandlet på samme måte som andre arbeidsavtaler av tilsvarende karakter så lenge dagens statskirke og finansieringsordning videreføres.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens oppfølging av budsjettflertallets vedtak dekker inn 30 pretestillinger og ikke 30 pretestillinger inklusive 10 diakonstillinger delvis finansiert av staten. Regjeringen har derved nedprioritert diakonstillingene som komiteens flertall har lagt inn. Disse medlemmer er ikke enige i en slik prioritering.

Disse medlemmer forutsetter derfor at rammen i Revidert nasjonalbudsjett utvides ytterligere for å dekke inn disse stillingene, og peker på at dette blir et mindre beløp idet staten fortsatt forutsettes å betale halvparten.

Komiteen viser for øvrig til proposisjonen og støtter Regjeringens forslag til tilleggsbevilgning vedrørende pretestillingene.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
341	1	Presteskapet Driftsutgifter, for høyes med fra kr 529 857 000 til kr 538 057 000	8 200 000

II

Stortinget ber Regjeringen opprette 10 diakonstillinger som for inneværende år finansieres gjennom Opplysningsvesenets fond.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 25. april 2002

Rolf Reikvam
leder

Rune J. Skjælaaen
ordfører

Karita Bekkemellem Orheim
sekretær